

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM FAKÜLTELERİNDE ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN ÖĞRENME STRATEJİLERİNİN İNCELENMESİ

Dr. Gülçin Eroğlu
Gazi Üniversitesi

Özet

Bu araştırmanın amacı, mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin kullandığı öğrenme stratejilerini çeşitli değişkenler açısından incelemektir. Tarama modeli kullanılan çalışmada, veriler Genel Öğrenme Stratejileri anketi ile elde edilmiştir. Anket, geçerlik ve güvenirlik çalışması yapıldıktan sonra uygulanmıştır. Araştırmanın hedef evreni 2575 kişiden oluşmaktadır. Tabakalı örnekleme yöntemi ile seçilen toplam 931 öğrenci örnekleme oluşturmuştur. Elde edilen sonuçlara göre, mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin öğrenme stratejilerinden en sık “Biliş Yönetme” stratejisini, en az sıklıkla “Duyuşsal” stratejiyi kullanmayı tercih ettikleri belirlenmiştir. Ayrıca, mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin cinsiyetlerine göre kullandıkları öğrenme stratejileri arasında kız öğrenciler adına anlamlı fark olduğu, ancak öğrencilerin mezun oldukları lise türleri ile öğrenme stratejilerini kullanma sıklığı arasındaki farkın anlamlı olmadığı belirlenmiştir. Bu sonuçlara göre, mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin fakülteye ilk başladıkları yılda onların öğrenme stratejilerini belirlemeye yönelik anketlerin uygulanarak öğrencilerin kullanmayı tercih ettikleri öğrenme stratejilerinin belirlenmesi ve öğretim elemanlarına öğrenme ve öğretme stratejileri konularında seminerler verilmesi gibi öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Sözcükler

Mesleki ve Teknik Eğitim Fakülteleri, Öğrenciler, Öğrenme stratejileri.

EXAMINING THE LEARNING STRATEGIES OF STUDENTS AT THE FACULTIES OF VOCATIONAL AND TECHNICAL EDUCATION

Dr. Gulcin Eroglu
Gazi University

Abstract

The purpose of this study is to examine the learning strategies used by the students studying at the faculties of vocational and technical education in terms of different variables. The data has been provided through General Learning Strategies Survey in this study , where Search Model has been used. The survey has been applied after its validity and reliability tests have been completed. The target universe of the study consists of 2575 people. The study has been carried out with 931 students chosen through 'Stratified Sample' method. The results of the study have shown that the students studying at the faculties of vocational and technical education prefer using 'Cognitive Management Strategy' the most and 'Affective Strategy' the least. It has also been found out that for girls there is a meaningful difference between the gender of students studying at the faculties of Vocational and Technical Education and the learning strategies they use, but the difference between the types of high schools learners graduated from and the frequency of using learning strategies is not meaningful. According to these results, it has been suggested that the learning strategies which students studying at the faculties of vocational and technical education prefer to use be determined through surveys in the first academic year and that the instructors be given seminars about learning and teaching strategies.

Keywords

Learning, Strategy, Students, Vocational and technical education faculties.

GİRİŞ

Günümüzde eğitim alanındaki gelişmeler, öğrenmenin öğretme merkezli olmasından çok öğrenen merkezli olmaya doğru ilerlediğini göstermektedir. Eğitimin en temel amaçlarından biri öğrencilere nasıl öğrenileceğini öğretmektir.

Öğretim programına bakıldığında öğrencilerin çoğu “neden öğrendikleri” ve “nasıl öğrendikleri” sorusuna yeterli cevabı verememektedirler. Bu sonuçların öğrencilerde başarısızlığa, kendilerine güvenlerinde, güdülenmesinde ve öğrenmeye karşı ilgi ve isteklerinde azalmaya yol açtığı saptanmıştır (Çiftçi; 1998, s.31). Bu tür sorunları ortadan kaldırmak için, öğrencilerin kendi öğrenmelerinin farkında olmaları, öğrenmeyi öğrenmeleri, kendi kendilerini güdüleyebilmeleri, zihinsel yapılarına uygun stratejileri seçebilmeleri ve kendi kendilerini kontrol ederek yönlendirebilmeleri gerekmektedir. Öğrenciler, öğrenmeyi gerçekleştirmek amacıyla belirli davranışsal ve düşünsel süreçleri gerekserler. Örneğin; bir okuma materyalinin ana düşüncelerini bulma, özetleme ve not alma gibi. Bu görevi başarı ile yerine getirebilmeleri, öğrenme işine en uygun birkaç stratejiyi kullanmalarına bağlıdır. Öğrenme Stratejisi Gagne ve Drisscoll (1988, s.133) tarafından; öğrencinin kendi kendine öğrenebilmesi için kullandığı işlemler biçimi olarak tanımlanmıştır.

Öğrenme stratejileri bilişsel öğrenme modelinde sunulan bilgi işleme ve kodlama ilkelerine dayalı olarak bilişsel işlemleri kolaylaştıracak ya da etkin duruma getirecek araçlar ve teknikler olarak ortaya çıkmıştır (Somuncuoğlu ve Yıldırım, 2000, s.32). Öğrenme stratejileri kavramı tek bir stratejiyi değil, stratejiler grubunu ifade etmektedir. Her duruma ve her öğrenciye uygun bir öğrenme stratejisinden söz edilemez. Araştırmacılar, öğrencilerin öğrenmede izlediği yolları göz önüne alarak öğrenmenin daha etkili olması için farklı öğrenme stratejileri geliştirmişlerdir. Bu araştırmada 1995 yılında Öztürk’ün yaptığı “Genel Öğrenme Stratejileri” sınıflaması dikkate alınmıştır. Oluşturulan sınıflamada öğrenme stratejileri; dikkat, tekrar, anlamlandırma, zihne yerleştirme, hatırlama, bilişi yönetme ve duyuşsal strateji olmak üzere yedi başlık altında sınıflandırılmıştır.

Öğrencilerin etkili öğrenme stratejileri geliştirmelerinde rol oynayan birçok etken vardır. Öğrencinin bireysel tercihleri, ön bilgileri, gerçekleştirilecek işin önemi ve öğrenenin bu iş için kendi yeteneğiyle ilgili beklentileri bu etkenlerden bazılarıdır (Weinstien ve arkadaşları, 1989, s.18). Bunların yanı sıra öğrencinin, bilişsel izleme zayıflığı, yaşı, kolaylıkla uygulamaya alıştığı yöntemler, stratejiyi daha önce kullanması sonucu elde ettiği başarı ya da başarısızlık, yöntemlerin değeri ve işin karmaşıklığı da etkili öğrenme stratejileri geliştirmelerine etki eder. Bu etkenler dikkate alınarak öğrencilerin başarılı öğrenenler olmaları sağlanabilir. Başarılı öğrenen, nasıl öğreneceğini öğrenen bireydir. Eğitim

sistemindeki başarılı öğrenci tiplerine bakıldığında, karşılaştığı her durumda doğru yolu bulan ve uygulayan kişi olarak tanımlanmaktadır. Gerçekte başarılı öğrenciler, özgün durumların gereksinimlerine uygun olarak seçim yapabilen ve esnek olarak değişik durumlara aktarabilecek niteliklere uygun strateji geliştirebilenlerdir (Nisbet ve Shucksmith, 1986, s.7).

Türk eğitim sisteminin çeşitli öğretim kademelerinde öğrencilerin akademik başarısızlıkları ve öğrenme güçlüğü davranışları sıklıkla karşılaşılan önemli bir sorun olarak birçok araştırmada vurgulanmıştır. Bu sorunu oluşturan nedenlerin başında öğrencilerin etkili öğrenme konusundaki yetersizliklerinin geldiği, birçok öğrencinin etkili öğrenme davranışlarına, öğrenme stratejilerini kullanma yeterliliğine sahip olmadıkları ve bunları öğrenmeye gereksinim duydukları araştırmacılar tarafından (Kuzgun, 1989; Küçükahmet, 1994; Aksu ve Paykoç, 1986) belirtilmektedir.

Mesleki teknik eğitim fakültelerinde öğrenim gören öğretmen adaylarının öğrenme stratejilerinin belirlenerek öğretme-öğrenme sürecinde etkin biçimde işe koşulması, gerek daha sonra yapılacak araştırmalara temel olması gerekse mesleki ve teknik eğitim öğretmenlerine yol göstermesi açısından işlevsel değere sahip olacaktır. Fakat literatür incelendiğinde mesleki ve teknik eğitim alanında yapılmış böyle bir çalışmaya rastlanamamıştır. Alan yazındaki bu eksiklik ve belirsizliğin giderilmesine katkıda bulunmak umuduyla, bu araştırmada mesleki ve teknik eğitim fakültelerinde kullanılan öğrenme stratejileri nedir? Sorusunun cevabı araştırılmıştır

Amaç

Bu çalışmanın genel amacı, mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin kullandığı öğrenme stratejilerini belirlemek ve çeşitli değişkenler açısından değerlendirmektir. Bu genel amaca ulaşmak için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin okuduğunu anlamada kullandığı öğrenme stratejileri ile ilgili görüşleri nelerdir?
2. Mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencileri arasında öğrenme stratejilerini kullanma sıklığı açısından öğrenim gördükleri fakülte, mezun oldukları ortaöğretim kurumu ve cinsiyetlerine göre anlamlı fark var mıdır?
3. Mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin akademik başarı düzeyleri arasında anlamlı fark var mıdır?
4. Mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin kullandıkları öğrenme stratejileri ile akademik başarıları arasında anlamlı ilişki var mıdır?

YÖNTEM

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma evrenini Gazi Üniversitesine bağlı, orta dereceli mesleki ve teknik eğitim kurumlarına öğretmen yetiştiren, Mesleki Eğitim Fakóltesi, Teknik Eğitim Fakóltesi ve Ticaret ve Turizm Eğitimi Fakóltesinde, 2006-2007 öğretim yılında 4. sınıfta okuyan öğrenciler oluşturmaktadır.

Üç fakólte den 2006-2007 öğretim yılında öğrenim gören 4. sınıf öğrencilerinden tabakalı örnekleme yöntemi ile seçilen toplam 931 öğrenci örneklemini oluşturmaktadır. Örnekleme belirleme aşamasında, “Tabakalı Örnekleme” yöntemiyle evren her fakólte bir tabaka olmak üzere 3 tabakaya ayrılmıştır. Sonra her bir tabakadaki öğrenci sayıları dikkate alınarak, aynı oranlarda örnekleme yansıtılmasına karar verilmiştir.

Çizelge 1. Mesleki ve Teknik Eğitim Fakólterini 2006-2007 öğretim yılı son sınıf öğrenci sayıları ve “tabakalı örnekleme” yöntemiyle seçilen örnekleme sayıları

Fakólterler	Evrendeki Öğrenci Sayıları	%	Örnekleme Alınan % Öğrenci Sayıları
Mesleki Eğitim Fakóltesi	745	29	225
Teknik Eğitim Fakóltesi	1178	48	579
Ticaret ve Turizm Eğitimi Fak.	652	23	155
Toplam	2575	100	959

Çizelge 1’deki veriler incelendiğinde, mesleki ve teknik eğitim fakólterinde 2006-2007 öğretim yılında son sınıfta toplam 2575 öğrencinin öğrenim gördüğü anlaşılmaktadır. Son sınıf öğrencilerinden tabakalı örnekleme yöntemiyle seçilen 959 öğrenci örneklemini oluşturmaktadır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak Dr. Bülent Öztürk tarafından 1995 yılında geliştirilen “Genel Öğrenme Stratejileri” ölçeği kullanılmıştır. Ankette yedi strateji yer almaktadır; Her bir strateji ile ilgili olarak dikkat stratejisinde altı, tekrar stratejisinde dokuz, anlamlandırma stratejisinde on dokuz, zihne yerleştirme stratejisinde altı, hatırlama stratejisinde altı, bilişi yönetme stratejisinde altı, duyuşsal stratejide on bir olmak üzere toplam 63 davranış yer almaktadır.

Anket iki bölümden oluşmuştur. Birinci bölümde örnekleme giren öğrencilerin özelliklerine ilişkin dört soru bulunmaktadır. İkinci bölümde, öğrencilerin öğrenme stratejilerini kullanma sıklığını belirlemek için beşli likert tipi ölçek kullanılmıştır. Öğrencilerden kendi öğrenme stratejilerini kullanma sıklıklarını (5) her zaman, (4) sıklıkla, (3) ara sıra, (2) çok az, (1) hiç olmak üzere değerlendirmeleri istenmiştir. Ölçeđin güvenilirliğini güncellemek amacıyla, Mesleki Eğitim Fakóltesi, Teknik Eğitim Fakóltesi ve Ticaret ve Turizm Eğitimi Fakóltesi 2004-2005 öğretim yılında son sınıfta öğrenim görmekte olan toplam

438 öğrenciye uygulanan anket üzerinde faktör analizi çalışması yapılmıştır. Elde edilen bulgulara göre; “Genel Öğrenme Stratejileri Ölçeği” faktör analizi sonuçları incelendiğinde, birinci faktörde Cronbach-Alpha iç tutarlık katsayısı ise 0.53, ikinci faktörde Cronbach-Alpha iç tutarlık katsayısı ise 0.74, üçüncü faktörde Cronbach-Alpha iç tutarlık katsayısı ise 0.86, dördüncü faktörde Cronbach-Alpha iç tutarlık katsayısı ise 0.68, beşinci faktörde Cronbach-Alpha iç tutarlık katsayısı ise 0.56, altıncı faktörde Cronbach-Alpha iç tutarlık katsayısı ise 0.77 ve yedinci faktörde Cronbach-Alpha iç tutarlık katsayısı ise 0.80 olarak belirlenmiştir.

Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Araştırma örneklemine giren öğrencilerin kişisel bazı özelliklerine ilişkin bilgiler frekans ve yüzde dağılımları ile mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin öğrenme stratejilerine ilişkin görüşlerinin betimsel istatistiklerinde her bir maddenin ortalamalarının ortalaması alınarak sunulmuştur. Mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin cinsiyetlerine göre kullandıkları öğrenme stratejilerinin karşılaştırılması bağımsız örneklem için t testi ile yapılırken, öğrencilerin öğrenim gördükleri fakültelerine ve mezun oldukları lise türlerine göre karşılaştırmalarda ve fakültelerine göre akademik başarı düzeylerinin karşılaştırılmasında da tek yönlü Varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. F değerinin anlamlı bulunduğu boyutlarda, farkın kaynağını belirlemek üzere çoklu karşılaştırma (post-hoc) testlerinden Scheffe Testi kullanılmıştır.

BULGULAR

Öğrencilerin Okuduğunu Anlamada Kullandıkları Öğrenme Stratejileri

Çizelge 2’de Mesleki ve Teknik Eğitim Fakültesi öğrencilerinin öğrenme stratejilerine ilişkin görüşlerinin betimsel istatistiklerinin dağılımları sunulmaktadır.

Çizelge 2. Öğrencilerin öğrenme stratejilerine ilişkin görüşleri - betimsel istatistikler

Öğrenme Stratejisi	\bar{X}	S
Dikkat	3.66	0.56
Tekrar	3.11	0.62
Anlamlandırma	3.56	0.57
Zihne Yerleştirme	3.32	0.55
Hatırlama	3.48	0.58
Bilişi Yönetme	3.70	0.73
Duyuşsal Strateji	3.07	0.51

Çizelge 2'de yer alan öğrenme stratejilerinin ortalamalarının ortalamasına bakıldığında; öğrenme stratejileri arasında öğrencilerin en sık kullanmayı tercih ettikleri strateji biliş yönetme stratejisi iken, en az sıklıkla kullanmayı tercih ettikleri stratejinin duyuşsal strateji olduğu görölmektedir.

Araştırmada elde edilen bulgu ile tutarlılık gösteren araştırma Öztürk (1999; s.106) tarafından yapılmış, öğrencilerin öğrenme stratejileri arasında en fazla biliş yönetme stratejisini kullandıkları ortaya konmuştur.

Biliş yönetme stratejisi, bireyin nasıl öğrendiğinin farkında olması ve kendi öğrenmesini etkin bir biçimde düzenleyebilmesidir. Çalışılan konunun özelliğine göre neyi öğreneceğine ve nasıl çalışacağına karar verme, çalışmasını planlama ve kendini sorgulama biliş yönetme stratejisinde kullanılan taktikler arasındadır. Bu becerilere sahip olan öğrenci aynı zamanda başarılı öğrencidir, çünkü öğrenmeyi öğrenmiştir (Öztürk, 1999; 77-80).

Mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin biliş yönetme stratejisini kullanma tercihlerinin fazla olmasının sebebi, öğrencilerinin kendi öğrenmelerini etkin biçimde düzenleyerek, neyi nasıl öğreneceklerine karar verebilecekleri, bilgiyi hiyerarşik bir yapıda kodlayarak zihne yerleştirme becerilerini oldukça yeterli kullanabilecekleri atölye ortamında uygulamalı eğitim görüyor olmalarından kaynaklanabileceği düşünülebilir.

Duyuşsal strateji ise, öğrencilerin öğrenme çabasını olumsuz yönde etkileyen başaramama duygusunun ve kaygının yarattığı stres gibi duygusal güçlüklerle başa çıkmalarına yardım eden, güdülenmeyi sağlayan ve devam ettiren, dikkatin toplanmasına yardım eden vb. taktiklerin kullanımını içeren stratejidir.

Öğrenci bazen uygun öğrenme stratejisi belirlenmiş olsa bile, öğrenmeyi sağlamada duygusal etmenlerden kaynaklanan güçlüklerle karşılaşılabilir. Bu durum öğrencinin öğrenmesini güçleştirir ve ya engeller.

Mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin duyuşsal stratejiyi kullanma tercihlerinin diğer stratejilerden az olmasının sebebi, öğrencilerin üniversite eğitimi alıyor olmalarına rağmen gelecek kaygısı yaşıyor olmaları, özellikle mesleki ve teknik eğitim fakültelerinden mezun öğretmen adaylarının büyük çoğunluğunun öğretmenlik programlarına atamalarının ya hiç yapılmıyor olması ya da çok az sayıda yapıyor olması olabilir.

T.C. Yükseköğretim Kurulu Uluslararası Mesleki ve Teknik Eğitim Konferansı Sonuç Bildirisinde bu durum vurgulanmış, Teknik Eğitim Fakültelerinin sayılarının ihtiyacın çok üzerinde olması nedeniyle mezunların öğretmen olarak atanma oranının %5 gibi düşük bir düzeyde olduğu bildirilmiştir. Bu fakülte mezunlarının unvan ve yetki sorunun bulunduğu, AB ülkelerinde bu fakültele eşdeğer herhangi bir yüksek öğretim kurumu olmadığından öğrenci ve öğretim elemanlarının değişim programlarının uygulanmasında güçlükler yaşadığı, bu olumsuzlukların da mesleki ve teknik eğitim kurumlarında öğrenim gören

öğrencilerin niteliğinde ve motivasyonunda büyük düşüşe yol açtığı raporlaştırılmıştır (YÖK, 2007, s. 2).

Bu bulgulara dayalı olarak, mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin kendi öğrenmelerini etkin biçimde düzenleyerek, neyi nasıl öğreneceklerine karar verebilen, bilgiyi hiyerarşik bir yapıda kodlayarak zihne yerleştirme becerilerinde oldukça yeterli olmalarına karşın, var olan bilgi ile yeni öğrenilen bilgi arasında bağ kurma, olaylar üzerinde tahmin yürütme, bilgileri şematize etme veya tablolştırma gibi bilgi ağı kurmada yetersiz kaldıkları söylenebilir.

Öğrencilerinin Kullandıkları Öğrenme Stratejilerini Öğrenim Gördükleri Fakültele Göre Değişimi

Çizelge 3’de Mesleki ve Teknik Eğitim Fakültesi öğrencilerinin kullandıkları öğrenme stratejileri ile öğrenim gördükleri fakültele ilişkin istatistiklerinin dağılımları sunulmaktadır.

Çizelge 3. Öğrencilerin kullandıkları öğrenme stratejilerinin fakültele göre karşılaştırılması

Öğrenme Stratejisi Puanları	Fakülte	N	\bar{X}	S	sd	F	p	Anlamlı Fark (Scheffe)
1. Dikkat	1. MEF.	216	22.79	3.08	2,904	8.56	0.00	1-2
	2. TEF.	565	21.74	3.41				1-3
	3. TTEF.	126	21.63	3.33				
2. Tekrar	1. MEF.	216	28.14	5.33	2,904	0.37	0.69	-
	2. TEF.	565	27.91	5.68				
	3. TTEF.	126	28.33	5.16				
3. Anlamlandırma	1. MEF.	216	69.92	10.79	2,904	6.65	0.00	1-2
	2. TEF.	565	66.79	11.01				
	3. TTEF.	126	67.40	9.36				
4. Zihne Yerleştirme	1. MEF.	216	20.63	3.32	2,904	10.58	0.00	1-2
	2. TEF.	565	19.51	3.32				2-3
	3. TTEF.	126	20.37	2.97				
5. Hatırlama	1. MEF.	216	21.58	3.52	2,904	5.54	0.00	1-2
	2. TEF.	565	20.65	3.60				
	3. TTEF.	126	20.80	3.09				
6. Bilişi Yönetme	1. MEF.	216	22.91	3.93	2,904	3.76	0.02	1-2
	2. TEF.	565	21.97	4.67				
	3. TTEF.	126	21.94	3.88				
7. Duyuşsal Strateji	1. MEF.	216	33.86	5.61	2,904	0.17	0.84	-
	2. TEF.	565	33.67	5.82				
	3. TTEF.	126	33.95	5.06				

Çizelge 3’de sunulan, mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin “Dikkat” stratejisini kullanma sıklığı açısından fakültele arası karşılaştırmaya

ilişkin tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları incelendiğinde, gruplar arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir [$F_{(2, 904)}=8.56$; $P<0.01$]. Farkın kaynağını bulmak üzere uygulanan Scheffe Testi sonuçları incelendiğinde ise; Mesleki Eğitim Fakültesi - Teknik Eğitim Fakültesi (1-2) ve Mesleki Eğitim Fakültesi - Ticaret ve Turizm Eğitimi Fakültesi (1-3) ğrencileri arasındaki farklarının anlamlı olduğu görülmektedir. Gruplar içerisinde en yüksek ortalamaya Mesleki Eğitim Fakültesi ğrencileri sahiptir. Teknik Eğitim Fakültesi ğrencilerinin dikkat stratejini kullanma ortalaması Ticaret ve Turizm Eğitimi Fakültesi ğrencilerinin dikkat stratejini kullanma ortalamasından daha yüksektir.

Çizelge 3’de sunulan, mesleki ve teknik eğitim fakültesi ğrencilerinin ‘‘Tekrar’’ stratejisini kullanma sıklığı açısından fakültesi arası karşılaştırmaya ilişkin tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları incelendiğinde, gruplar arasında anlamlı fark olmadığı görülmektedir [$F_{(2, 904)}=0.37$; $P<0.05$].

Aynı izelgede sunulan, mesleki ve teknik eğitim fakültesi ğrencilerinin ‘‘Anlamlandırma’’ stratejisini kullanma sıklığı açısından fakültesi arası karşılaştırmaya ilişkin tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları incelendiğinde, gruplar arasındaki farkın anlamlı olduğu anlaşılmaktadır [$F_{(2, 904)}=6.65$; $P<0.01$]. Farkın kaynağını bulmak üzere uygulanan Scheffe Testi sonuçlarına göre; Mesleki Eğitim Fakültesi - Teknik Eğitim Fakültesi (1-2) ğrencileri arasındaki farkların anlamlı olduğu görülmektedir. Gruplar içerisinde en yüksek ortalamaya Mesleki Eğitim Fakültesi ğrencileri sahiptir. Ticaret ve Turizm Eğitimi Fakültesi ğrencilerinin anlamlandırma stratejini kullanma ortalaması Teknik Eğitim Fakültesi ğrencilerinin anlamlandırma stratejini kullanma ortalamasından yüksektir.

Çizelge 3’de sunulan, mesleki ve teknik eğitim fakültesi ğrencilerinin ‘‘Zihne Yerleştirme’’ stratejisini kullanma sıklığı açısından fakültesi arası karşılaştırmaya ilişkin tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları incelendiğinde, gruplar arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir [$F_{(2, 904)}=10.58$; $P<0.01$]. Farkın kaynağını bulmak üzere uygulanan Scheffe Testi sonuçları incelendiğinde ise; Mesleki Eğitim Fakültesi - Teknik Eğitim Fakültesi (1-2) ve Mesleki Eğitim Fakültesi - Ticaret ve Turizm Eğitimi Fakültesi (1-3) ğrencilerinin ortalamaları arasındaki farkların anlamlı olduğu görülmektedir. Gruplar içerisinde en yüksek ortalamaya Mesleki Eğitim Fakültesi ğrencileri sahiptir. Ticaret ve Turizm Eğitimi Fakültesi ğrencilerinin zihne yerleştirme stratejini kullanma ortalaması Teknik Eğitim Fakültesi ğrencilerinin zihne yerleştirme stratejini kullanma ortalamasından yüksektir.

Yine izelge 3’de, mesleki ve teknik eğitim fakültesi ğrencilerinin ‘‘Hatırlama’’ stratejisini kullanma sıklığı açısından fakültesi arası karşılaştırmaya ilişkin tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçlarına göre, gruplar arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir [$F_{(2, 904)}=5.54$; $P<0.01$]. Farkın kaynağını bulmak

üzere uygulanan Scheffe Testi sonuçları incelendiğinde ise; Mesleki Eğitim Fakültesi - Teknik Eğitim Fakültesi (1-2) öğrencilerinin ortalamaları arasındaki farkların anlamlı olduğu görülmektedir. Gruplar içerisinde en yüksek ortalamaya Mesleki Eğitim Fakültesi öğrencileri sahiptir. Ticaret ve Turizm Eğitimi Fakültesi öğrencilerinin “hatırlama” stratejini kullanma ortalaması Teknik Eğitim Fakültesi öğrencilerinin “hatırlama” stratejini kullanma ortalamasından yüksektir.

Çizelge 3’de sunulan, mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin “Bilişi Yönetme” stratejisini kullanma sıklığı açısından fakülteler arası karşılaştırmaya ilişkin tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları incelendiğinde, gruplar arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir [$F_{(2, 904)}=3.76$; $P<0.01$]. Farkın kaynağını bulmak üzere uygulanan Scheffe Testi sonuçları incelendiğinde ise; Mesleki Eğitim Fakültesi - Teknik Eğitim Fakültesi (1-2) öğrencilerinin ortalamaları arasındaki farkların anlamlı olduğu görülmektedir. Gruplar içerisinde en yüksek ortalamaya Mesleki Eğitim Fakültesi öğrencileri sahiptir. Ticaret ve Turizm Eğitimi Fakültesi öğrencilerinin “bilişi yönetme” stratejini kullanma ortalaması Teknik Eğitim Fakültesi öğrencilerinin “bilişi yönetme” stratejini kullanma ortalamasından yüksektir.

Çizelge 3’de sunulan, mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin “Duyuşsal” stratejiyi kullanma sıklığı açısından fakülteler arası karşılaştırmaya ilişkin tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları incelendiğinde, gruplar arasında anlamlı fark olmadığı görülmektedir [$F_{(2, 904)}=0.17$; $P<0.05$].

Mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin kullandıkları öğrenme stratejileri açısından öğrenim gördükleri fakülteler arasındaki farkın, tekrar ve duyuşsal strateji dışındaki tüm stratejilerde anlamlı olduğu görülmektedir. Bu farkın Mesleki Eğitim Fakültesi öğrencileri lehine olduğu saptanmıştır.

Öğrencilerin Kullandıkları Öğrenme Stratejilerinin Mezun Oldukları Ortaöğretim Kurumlarına Göre Değişimleri

Çizelge 4’de Mesleki ve Teknik Eğitim Fakültesi öğrencilerinin kullandıkları öğrenme stratejileri ile mezun oldukları ortaöğretim kurumuna ilişkin istatistiklerinin dağılımları sunulmaktadır.

Çizelge 4. Öğrencilerin kullandıkları öğrenme stratejilerinin mezun oldukları lise türlerine göre karşılaştırılması

Öğrenme Stratejisi Puanları	Lise	N	\bar{X}	S	sd	F	p
1. Dikkat	1. Meslek Li.	485	22.02	3.38	2,904	0.27	0.77
	2. Ana. M. Li.	349	21.89	3.34			
	3. Diğer Li.	73	22.15	3.25			
2. Tekrar	1. Meslek Li.	485	28.31	5.38	2,904	2.14	0.12
	2. Ana. M. Li.	349	27.54	5.55			
	3. Diğer Li.	73	28.38	6.23			
3. Anlamlandırma	1. Meslek Li.	485	66.99	11.13	2,904	2.05	0.13
	2. Ana. M. Li.	349	68.53	10.55			
	3. Diğer Li.	73	67.45	9.69			
4. Zihne Yerleştirme	1. Meslek Li.	485	19.67	3.35	2,904	2.49	0.08
	2. Ana. M. Li.	349	20.15	3.27			
	3. Diğer Li.	73	20.18	3.12			
5. Hatırlama	1. Meslek Li.	485	20.76	3.62	2,904	1.31	0.27
	2. Ana. M. Li.	349	20.97	3.42			
	3. Diğer Li.	73	21.44	3.37			
6. Bilişi Yönetme	1. Meslek Li.	485	22.08	4.57	2,904	0.99	0.37
	2. Ana. M. Li.	349	22.20	4.41			
	3. Diğer Li.	73	22.86	3.19			
7. Duyuşsal Strateji	1. Meslek Li.	485	33.93	6.04	2,904	0.52	0.60
	2. Ana. M. Li.	349	33.58	5.22			
	3. Diğer Li.	73	33.41	5.17			

Çizelge 4’de sunulan, mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin kullandıkları öğrenme stratejileri ile mezun oldukları liseler arasındaki karşılaştırmaya ilişkin tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları incelendiğinde, gruplar arasında anlamlı fark olmadığı görülmektedir. Başka bir deyişle mezun oldukları okul türü öğrencilerin öğrenme stratejilerini kullanma sıklığını etkilememektedir.

Araştırmada elde edilen bu bulguyu destekleyen araştırma bulgusuna rastlanamamıştır. Bununla birlikte, farklı eğitim basamaklarında öğrenim gören öğrenciler üzerinde yapılan çalışmalarda kimi bulgulara rastlanılmıştır. Yüksel ve Koşar (2001) tarafından eğitim fakültesi öğrencileri üzerinde gerçekleştirilen çalışmada mezun olunan okul türüne göre öğrencilerin farklı stratejileri kullandıkları belirlenmiştir. Bu çalışmada Anadolu lisesi ya da yabancı dilde eğitim yapan liselerden mezun olan öğrencilerin daha çok metinleri ezberleme stratejilerini kullandıkları, mesleki ve teknik liseden mezun olan öğrencilerin ise, metinden sorular çıkarma, metni kendi içerisinde mantıklı bir biçimde sıralama gibi stratejileri kullandıklarını belirlenmiştir. Bu bulgular, çalışmada elde edilen bulgularla çok fazla tutarlılık göstermemektedir.

Öğrencilerin Kullandıkları Öğrenme Stratejilerinin Cinsiyete Göre Değişimi

Çizelge 5’de Mesleki ve Teknik Eğitim Fakültesi öğrencilerinin kullandıkları öğrenme stratejileri ile cinsiyetlerine ilişkin istatistiklerinin dağılımları sunulmaktadır.

Çizelge 5. Öğrencilerin kullandıkları öğrenme stratejilerinin cinsiyetlerine göre karşılaştırılması

Öğrenme Stratejisi Puanları	Cinsiyet	N	\bar{X}	S	sd	t	p
1. Dikkat	1. Kız	312	22.59	3.19	905	4.04	0.00
	2. Erkek	595	21.66	3.39			
2. Tekrar	1. Kız	312	28.52	5.64	905	1.97	0.04
	2. Erkek	595	27.76	5.45			
3. Anlamlandırma	1. Kız	312	69.97	10.35	905	4.79	0.00
	2. Erkek	595	66.39	10.86			
4. Zihne Yerleştirme	1. Kız	312	20.63	3.22	905	4.94	0.00
	2. Erkek	595	19.51	3.29			
5. Hatırlama	1. Kız	312	21.47	3.55	905	3.56	0.00
	2. Erkek	595	20.60	3.48			
6. Bilişi Yönetme	1. Kız	312	22.91	3.86	905	3.79	0.00
	2. Erkek	595	21.81	4.64			
7. Duyuşsal Strateji	1. Kız	312	33.83	5.44	905	0.28	0.78
	2. Erkek	595	33.72	5.79			

Çizelge 5’de sunulan mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin kullandıkları öğrenme stratejilerinin cinsiyetlerine göre karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız örneklem için t testi sonuçları incelendiğinde, “duyuşsal” strateji dışında tüm stratejilerde, kızlar ve erkekler arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir. “dikkat” stratejisi boyutu incelendiğinde [$t_{(905)}=4.04$; $P<0.01$], kızların ortalamasının erkeklerden daha yüksek olduğu, yani bu stratejiyi daha fazla kullandıkları anlaşılmaktadır.

Çizelge 5’de sunulan mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin kullandıkları öğrenme stratejilerinin cinsiyetlerine göre karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız örneklem için t testi sonuçları incelendiğinde, “tekrar” stratejisinde kızlar ve erkekler arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir. Tekrar stratejisi boyutu incelendiğinde [$t_{(905)}=1.97$; $P<0.05$], kız öğrencilerin bu stratejiyi erkek öğrencilerden daha sık kullandıkları görülmektedir.

Aynı çizelgede sunulan mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin kullandıkları öğrenme stratejilerinin cinsiyetlerine göre karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız örneklem için t testi sonuçları incelendiğinde, “Anlamlandırma” stratejisinde kızlar ve erkekler arasındaki farkın anlamlı olduğu anlaşılmaktadır. Anlamlandırma stratejisi boyutu incelendiğinde [$t_{(905)}=4.79$; $P<0.01$], kızların

ortalamasının erkeklerden daha yüksek olduğu, yani bu stratejiyi daha fazla kullandıkları anlaşılmaktadır.

Yine çizelge 5'de sunulan mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin kullandıkları öğrenme stratejilerinin cinsiyetlerine göre karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız örneklem için t testi sonuçları incelendiğinde, “zihne yerleştirme” stratejisinde kızlar ve erkekler arasındaki farkın anlamlı olduğu, zihne yerleştirme stratejisini [$t_{(905)}=4.94$; $P<0.01$], kız öğrencilerin erkek öğrencilerden fazla kullandıkları anlaşılmaktadır.

Çizelge 5'de sunulan mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin kullandıkları öğrenme stratejilerinin cinsiyetlerine göre karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız örneklem için t testi sonuçları incelendiğinde, “hatırlama” stratejisinde kızlar ve erkekler arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir. Hatırlama stratejisi boyutu incelendiğinde [$t_{(905)}=3.56$; $P<0.01$], kız öğrencilerin ortalamasının erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu, yani bu stratejiyi kız öğrencilerin daha fazla kullandıkları görülmektedir.

Çizelge 5'de sunulan mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin kullandıkları öğrenme stratejilerinin cinsiyetlerine göre karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız örneklem için t testi sonuçları incelendiğinde, “bilişi yönetme” stratejisinde kızlar ve erkekler arasındaki farkın anlamlı olduğu anlaşılmaktadır. Anlamlandırma stratejisi boyutu incelendiğinde [$t_{(905)}=3.79$; $P<0.01$], kız öğrencilerin ortalamasının erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu görülmektedir.

Çizelge 5'de sunulan mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin kullandıkları öğrenme stratejilerinin cinsiyetlerine göre karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız örneklem için t testi sonuçları incelendiğinde, “duyuşsal” stratejinin kullanımı açısından kız ve erkek öğrencilerin ortalamaları arasında anlamlı fark yoktur [$t_{(905)}=0.28$; $P<0.01$].

Mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin kullandıkları dikkat, tekrar, anlamlandırma, zihne yerleştirme, hatırlama ve bilişi yönetme stratejilerini kullanma sıklığı açısından cinsiyetler arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir. Bu farkın kız öğrenciler lehine olduğu dikkat çekmektedir.

Bu araştırma bulguları ile benzerlik gösteren araştırma bulguları bulunmaktadır. Güven (2004), yaptığı araştırmada, ortaöğretim okullarındaki kız öğrenciler ile erkek öğrencilerin kullandıkları öğrenme stratejileri arasında farklılıklar olduğunu belirlemiştir. Özellikle kız öğrencilerin yineleme stratejisini, anlamlandırma stratejilerini, anlamayı izleme stratejilerini ve duyuşsal stratejileri erkek öğrencilerden daha fazla olarak kullandıklarını belirlemiştir.

Akkoyunlu (2003), Medo (2000) ve Kolody (1993), öğrencilerin kullandıkları öğrenme ve ders çalışma stratejilerinin cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık gösterdiğini yaptıkları çalışmalarla ortaya koymuşlardır. Bu fark kız öğrenciler

lehinedir. Yani araştırmalara katılan kız öğrencilerin öğrenme ve ders çalışma stratejilerini erkek öğrencilere göre daha fazla kullandıklarını vurgulamışlardır.

Somuncuoğlu ve Yıldırım'ın (2000) Orta Doğu Teknik Üniversitesinde yaptığı araştırmada, öğrencilerin kullandığı çeşitli öğrenme stratejilerini etkileyen faktörlerin incelemesi amaçlanmıştır. Kız öğrencilerin anlamlı, bilişsel ve biliş yönlendirici stratejileri erkek öğrencilerden daha sık kullandıklarını, kızların sözel becerilerinin ve kendi öğrenme süreçlerini yönlendirebilme eğilim ve becerilerinin erkeklere oranla daha gelişmiş olabileceği varsayımıyla ilişkilendirmişlerdir.

Öğrencilerin Akademik Başarı ve Öğrenme Stratejileri Arasındaki İlişki

Çizelge 6'da Mesleki ve Teknik Eğitim Fakültesi öğrencilerinin akademik başarı düzeylerine ilişkin istatistiklerinin dağılımları sunulmaktadır.

Çizelge 6. Öğrencilerin akademik başarı düzeylerinin karşılaştırılması

Fakülte	N	\bar{X}	S	sd	F	p	Anlamlı Fark (Scheffe)
1. Mesleki Eğitim F.	216	3.31	0.40	2, 904	109.68	0.00	1-2
2. Teknik Eğitim F.	565	2.79	0.46				1-3
3. Ticaret ve Turizm E.F.	126	2.79	0.51				

Çizelge 6'da sunulan, mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin fakültelerine göre akademik başarı düzeylerinin karşılaştırılmasına ilişkin tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları incelendiğinde, gruplar arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir [$F_{(2, 904)}=109.68; P<0.01$]. Farkın kaynağını bulmak üzere uygulanan Scheffe Testi sonuçları incelendiğinde ise; Mesleki Eğitim Fakültesi - Teknik Eğitim Fakültesi (1-2) ve Mesleki Eğitim Fakültesi - Ticaret ve Turizm Eğitimi Fakültesi (1-3) öğrencilerinin akademik başarı ortalamaları arasındaki farkların anlamlı olduğu görülmektedir. Gruplar içerisinde en yüksek ortalamaya Mesleki Eğitim Fakültesi öğrencileri sahiptir. Diğer iki fakültenin öğrenci başarı ortalamaları ise eşittir.

Çizelge 7'de Mesleki ve Teknik Eğitim Fakültesi öğrencilerinin akademik başarı düzeylerine ilişkin istatistiklerinin dağılımları sunulmaktadır.

Çizelge 7. Öğrencilerin kullandıkları öğrenme stratejileri ile akademik başarıları arasındaki ilişki

Öğrenme Stratejisi Puanları		Başarı
1. Dikkat	r	0.10
	p	0.00
2. Tekrar	r	0.01
	p	0.93
3. Anlamlandırma	r	0.07
	p	0.03
4. Zihne Yerleştirme	r	0.04
	p	0.24
5. Hatırlama	r	0.07
	p	0.05
6. Bilişi Yönetme	r	0.09
	p	0.01
7. Duyuşsal Strateji	r	0.03
	p	0.44

Çizelge 7'de sunulan mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin kullandıkları öğrenme stratejileri ile başarı ortalamaları arasındaki ilişkiler incelendiğinde, dikkat, anlamlandırma, hatırlama ve bilişi yönetme stratejileri ile başarı arasındaki ilişkilerin düşük düzeyde, anlamlı olduğu görülmektedir. Diğer stratejilerle başarı arasında ise anlamlı ilişki yoktur.

Bu araştırma bulguları ile tutarlılık gösteren kimi araştırma bulguları bulunmaktadır. Wolters (1999) çalışmasında lise öğrencilerinin kullandığı güdülenme stratejileri ile sınıf performansları ve akademik başarıları arasında bir ilişki belirlemiştir. Buna göre, güdülenme stratejilerini kullanan öğrencilerin akademik başarıları yüksek iken, güdülenme stratejilerini kullanmayan öğrencilerin akademik başarı düzeylerinin düşük olduğu sonucu elde edilmiştir.

Üniversite öğrencileri üzerinde yapılan bir çalışmada da benzer bulgular elde edilmiştir. Somuncuoğlu ve Yıldırım (2000) çalışmalarında akademik başarıları yüksek olan öğrencilerin anlamlı ve bağımsız öğrenmeye yönelik değişik öğrenme stratejilerini kullandıkları bulgusuna ulaşılmıştır.

Yine, Özdemir tarafından 2004 yılında lise öğrencileri üzerinde yapılan çalışmada akademik başarı düzeyi yüksek olan öğrenciler ile akademik başarı düzeyi orta olan öğrencilerin kullandıkları öğrenme stratejileri arasında anlamlı fark olduğu belirlenmiştir. Farklı araştırmalardan elde edilen bu bulgular bu araştırmanın bulgularını desteklemektedir.

Sonuç olarak, öğrencilerin kullandıkları öğrenme stratejilerinin akademik başarı düzeylerine göre farklılık gösterdiği, başka bir deyişle, akademik başarı düzeyi ile öğrenme stratejileri arasında anlamlı bir ilişki olduğu söylenebilir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmada; mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin öğrenme stratejileri arasında en sık kullanmayı tercih ettikleri stratejinin bilişî yönetme stratejisi, en az sıklıkla kullanmayı tercih ettikleri stratejinin ise duyuşsal strateji olduğu belirlenmiştir.

Mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülterlere göre tekrar stratejisi ve duyuşsal stratejinin kullanım sıklığı ortalamaları arasında anlamlı fark olmadığı; dikkat, anlamlandırma, zihne yerleştirme, hatırlama ve bilişî yönetme stratejilerinin kullanım sıklığı ortalamaları arasında farkın anlamlı olduğu belirlenmiştir. Bu fark Mesleki Eğitim Fakültesi öğrencileri lehinedir.

Mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin mezun oldukları lise türlerine göre öğrenme stratejilerini kullanma sıklığı ortalamaları arasında anlamlı fark olmadığı belirlenmiştir.

Mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin cinsiyetlerine göre kullandıkları öğrenme stratejileri arasında kız öğrenciler lehine anlamlı fark bulunmaktadır.

Mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin akademik başarı ortalamalarına göre kullandıkları öğrenme stratejilerinden dikkat, anlamlandırma, hatırlama ve bilişî yönetme stratejileri arasında anlamlı fark bulunmaktadır. Bu fark Mesleki Eğitim Fakültesi - Teknik Eğitim Fakültesi ve Mesleki Eğitim Fakültesi - Ticaret ve Turizm Eğitimi Fakültesi öğrencileri arasındadır. Fakülter içerisinde en yüksek akademik başarı ortalamasına Mesleki Eğitim Fakültesi öğrencileri sahiptir. Diğer fakültelerdeki öğrencilerin akademik başarı ortalamaları ise eşittir.

Bu araştırmanın sonuçlarından yola çıkarak, öğrenme stratejilerinin kullanımı ile ilgili aşğıdaki öneriler geliştirilmiştir.

Mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin fakülteye ilk başladıkları yılda onların öğrenme stratejilerini belirlemeye yönelik anketler uygulanarak öğrencilerin kullanmayı tercih ettikleri öğrenme stratejileri belirlenmelidir.

Öğretim elemanlarına derslerine girecekleri öğrenci gruplarının kullandıkları öğrenme stratejilerinin neler olduğu konusunda bilgiler verilerek bu bilgiler ışığında eğitim-öğretim süreçlerini planlama, uygulama ve değerlendirmelerine rehberlik yapılmalıdır.

Öğretim elemanlarını öğrenme stratejileri konularında bilinçlendirmeye yönelik seminerler verilmelidir.

Araştırma sonuçlarına göre Bilişî Yönetme stratejisini etkin olarak kullandıkları belirlenen mesleki ve teknik eğitim fakülteleri öğrencilerinin dikkat,

anlamlandırma, tekrar, hatırlama, zihne yerleştirme ve duyuşsal stratejileri de etkin olarak kullanmalarına y6nelik seminerler d6zenlenmelidir. 6đrencilerin, bu stratejiler ile ilgili davranışları (soru sorma, 6nemli olan bilgi ile 6nemsiz olan bilgiyi ayıt etme, ipu7ları kullanarak var olan bilgi ile yeni 6đrendiđi bilgiler arasında bağ kurma, olaylar 6zerinde tahmin y6r6tme, bilgileri şematize etme veya tablolaştırma gibi) 6đrenmede daha etkin olan stratejileri kullanabilmeleri sağlanmalıdır.

6đretmenlik meslek bilgisi derslerine giren 6đretim elemanlarının 6đrenme ve 6đretme stratejilerine derslerinde daha fazla ağırlık vermeleri ve derslerinde bu stratejilerin 6đretimini etkin 6đretme y6ntem ve tekniklerini kullanarak 6đrencilerin 6đrenmelerine rehber olmaları sağlanmalıdır.

Mesleki ve teknik eğitim fak6lteleri 6đretim elemanlarının uyguladığı 6đretme stratejisinin 6đrencinin uyguladığı 6đrenme stratejisini ne derece etkilediğine ilişkin deneysel araştırmalar planlanarak y6r6t6lebilir.

Mesleki ve teknik eğitim s6recinin 6nemli bir par7ası olan at6lye derslerinin 6đrenimi ve 6đretimi sırasında kullanılabilir 6đrenme-6đretme stratejilerini belirlemeye y6nelik 6đrenme-6đretme stratejileri 6l7eği geliştirilmesine ve uygulamasına ilişkin araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Akkoyunlu, A. (2003). "Orta6đretim 10. Sınıf 6đrencilerinin Se7tikleri Alanlara G6re, 6đrenme ve Ders 7alışma Stratejileri, Matematik Dersine Y6nelik Tutumları ve Akademik Başarıları 6zerine Bir Araştırma" Yayınlanmamış Y6ksek Lisans Tezi. Dokuz Eyl6l 6niversitesi Eğitim Bilimleri Enstit6s6.
- Aksu, M. ve Payko7, F. (1986). ODT6 Kamp6s6nde Gen7lik Sorunları Ankara. Ankara 6niversitesi Basımevi.
- 7ift7i, 6. (1998). "Lise 1. Sınıf 6đrencilerinin Kullandıkları 6đrenme Stratejilerinin Matematik Dersindeki Başarıları 6zerindeki Etkisi" Yayınlanmamış Y6ksek Lisans Tezi. Hacettepe 6niversitesi Eğitim Bilimleri Enstit6s6.
- Gagne, R. M. ve M. P. Driscoll. (1988). The Conditions of Learning. New York: Halt Rinehart and Winston.
- G6ven, M. (2004). 6đrenme Stilleri ile 6đrenme Stratejileri Arasındaki İlişki. Eskişehir: Anadolu 6niversitesi Yayınları.
- Kolody, R. C. (1993). Identifying Groups of Learners Through The Use of Learning Strategies. Canada: Medicine Hat College,
- Kuzgun, Y. (1989). 6đrencilerin Akademik Davranışlardan Bekledikleri G6revler ve Danışmanların G6rev Algıları. Y6ksek6đretimde Rehberlik ve Psikolojik Danışma Toplantısı. A. 6. Eğitim Bilimleri Fak6ltesi Yayınları, 161. 115-126
- K676kahmet, L.(1994):6đretim İlke ve Y6ntemleri. Ankara: Gazi B6ro Kitabevi.

- Medo, M. A. (2000). "The Status of High School Students Learning Strategies: What Students Do When They Read to Acquire Knowledge". *DAIA*. 61, 3: 934-1073.
- Nisbet, J. ve Shucksmith, J. (1986). *Learning Strategies*. Routledge & Kegan Paul, London: Boston ve Henley.
- Özdemir, Ö. (2004). "Lise Öğrencilerinin Kullandıkları Öğrenme Stratejileri" Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Öztürk, B. (1995). "Genel Öğrenme Stratejilerinin Öğrenciler Tarafından Kullanılma Durumları" Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Somuncuoğlu, Y. ve Yıldırım, A. (2000). "Öğrenme Stratejileri Kullanımının Çeşitli Değişkenlerle İlişkisi" *Eğitim ve Bilim*. Ocak, Cilt 25, Sayı 115.
- Wainstein, C. and Others (1989). *Helping Students Develop Strategies for Effective Learning*. *Educational Leadership*. 46, 4.
- Wolters, C.A. (1999). *The Relation Between High School Students' Motivational Regulation and Their Use of Learning Strategies, Effort, and Classroom Performance*. *Learning & Individual Differences*. USA:Vol: 11, Issue 3.
- YÖK, (2007). *Uluslararası Mesleki ve Teknik Eğitim Konferansı Sonuç Bildirisi*. 15-16 Ankara.
- Yüksel, S. ve Koşar, E. (2001) "Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Ders Çalışırken kullandıkları Öğrenme Stratejileri" *Çağdaş Eğitim* Ankara: Cilt:26, Sayı 278 s. 29-36.

EXTENDED ABSTRACT

For effective learning, the learner should know how to learn, remember, how to motivate himself/herself, and how to control and direct his / her learning effectively. The success of learners depends highly on their awareness of ways of learning and ability to direct their learning. This proves that learners should learn the learning and studying strategies beginning from the primary education.

It is emphasized in many studies that students' academic failures and learning disabilities in different educational institutions of Turkey stand as an important problem that is frequently experienced. Researchers point out that the main factor leading this problem is students' incompetences in effective learning. They also mention that most students lack effective learning behaviours and competence in using learning strategies, and need to learn them. Determining learning strategies of preservice teachers studying in Vocational and Technical Education Faculties, and setting them to work in learning-teaching process will be of functional significance in terms of either forming a basis for future studies or leading the instructors of vocational and technical education. However, no studies in vocational and technical education related to this issue could be found when the literature is scrutinized. Therefore, this study is regarded significant in terms of learners' becoming aware of their learning strategies and improving them, and its contribution to gaining more effective learning experiences and upper level of proficiency. The research was carried out to examine the learning strategies which students studying at the faculties of Vocational and Technical Education use in terms of different variables.

The study universe of the research consists of the 4th graders studying at the faculties of Vocational Education, Technical Education, Trade and Tourism Education, which educate teacher trainees for vocational and technical high schools connected to Gazi University, in 2006-2007 Academic year. 'Stratified Sample' method was used in determining the sample of the research. The questionnaire was administered to 931 students. The data was gathered through the survey of 'General Learning Strategies' in this study where Search Model was used. There are seven strategies in the survey: Attention Strategy, Repetition Strategy, Interpretation Strategy, Comprehension Strategy, Retention Strategy, Cognitive Management Strategy, Affective Strategy.

The Survey includes two parts. In the first part, there are four questions relating to the characteristics of the students in the sample. In the second part, there are a total of 63 items of behaviors; six for attention strategies, nine for repetition strategies, nineteen for interpretation strategies, six for apprehension strategies, six for recalling strategies, six for cognitive management strategies and eleven for affective strategies. Five Point Likert Scale was used in the questionnaire. The questionnaire was used to determine the frequency of learners' using learning strategies. The survey was applied after the validity and reliability of

studies were completed. Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, t – test, ANOVA test results were used to analyze the data.

The findings of the study showed that the students studying at the faculties of Vocational and Technical Education use ‘Cognitive Management Strategy’ the most and ‘Affective Strategy’ the least. It was found out that for girls there is a meaningful difference between the gender of students studying at the faculties of Vocational and Technical Education and the learning strategies they use, but the difference between the types of high schools learners graduated from and the frequency of using learning strategies is not meaningful. There is a significant difference between attention strategies, interpretation strategies, recalling strategies and cognitive management strategies which students of vocational and technical education faculties use according to their academic success averages. This difference appears between the students studying in Faculty of Vocational Education and Faculty of Technical Education; between the students studying in Faculty of Vocational Education and Faculty of Trade and Tourism Education. Of all Faculties, the students of Faculty of Vocational Education have the highest academic success averages. Success averages of the students studying in other faculties are equal.

According to these results, it was suggested that the surveys be applied to the students studying at the faculties of Vocational and Technical Education in the first year to determine their learning strategies and the learning strategies they prefer to use. It was also suggested that informative seminars be given about introduction of the learning strategies they can use, the research be carried out about development and application of the scale for learning-teaching strategies relating to determining learning-teaching strategies which can be used during the learning and teaching of workshop classes that are important parts of the vocational and technical education process that the instructors teaching Professional Teaching Knowledge should include learning and teaching strategies into their classes more and guide the students to learn them by using effective teaching methods and techniques in their classes.

YAZAR HAKKINDA

Dr. Gülçin Eroğlu, El Sanatları Öğretmenliği Programında 1991 yılında lisans, 1999 yılında El Sanatları Programı ile Eğitim Programları ve Öğretim Programında yüksek lisans, 2007 yılında Eğitim Programları ve Öğretim Programında doktora eğitimini tamamladı. Halen Gazî Üniversitesi Gazî Eğitim Fakültesi'nde öğretim elemanı olarak devam etmektedir. Çalışma alanları öğrenme stratejileri, program geliştirme, öğretmen yetiştirme, öğrenmeye ilişkin tutumlar. / İletişim Adresi: Gazî Üniversitesi, Gazî Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü 06500 Ankara / Eposta: geroglu@gazi.edu.tr

ABOUT THE AUTHOR

Dr. Gülçin Eroğlu (PhD) got her BA in Handicrafts Teaching at Gazî University in 1991, MA in Handicrafts Teaching and Curriculum and Instruction at Gazî University in 1999, Doctoral Degree in Curriculum and Instruction at Gazî University İnstitute of Educational Sciences in 2007. She is currently a lecturer at Gazî University, Faculty of Education. Her fields of study: Learning Strategies, Curriculum Development, Teacher Training, Attitudes towards Learning. / Correspondence Address: Gazî University, Faculty of Education, Department of Educational Sciences. 06500 Ankara / Email: geroglu@gazi.edu.tr.
